

Aanvullend onderzoek vleermuizen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Plangebied: Rootakkers 9, Stiphout

Opsteller(s): J. Keyzer

Aanvullend onderzoek vleermuizen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Ondertitel	Plangebied: Rootakkers 9, Stiphout
Opsteller(s)	J. Keyzer
Datum	7-11-2018
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20181017v01
Aantal pagina's	19
Opdrachtgever	Adriaans Bouwgroep B.V.
Contactpersoon	S. van der Wielen
Collegiale toets	F. A. van Meurs
Wijze van citeren	Keyzer, J. 2018. Aanvullend onderzoek vleermuizen. In het kader van de Wet natuurbescherming Plangebied: Rootakkers 9, Stiphout. Kenmerk ER20181017v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Onderzoeksvragen.....	5
1.2 Leeswijzer.....	5
2 Beschrijving activiteit.....	7
2.1 Algemeen.....	7
2.2 Huidige situatie.....	7
2.3 Geplande activiteiten.....	8
2.4 Planning van de werkzaamheden.....	8
3 Onderzoek beschermde soorten.....	9
3.1 Werkwijze.....	9
3.2 Volledigheid onderzoek.....	10
4 Resultaten aanvullend onderzoek.....	11
4.1 Vleermuizen.....	11
5 Effectbeoordeling.....	13
5.1 Vleermuizen.....	13
6 Maatregelen.....	15
7 Conclusies en aanbevelingen.....	17
7.1 Conclusies.....	17
7.2 Aanbevelingen.....	18
8 Geraadpleegde bronnen.....	19
8.1 Literatuur.....	19
8.2 Internet.....	19

1 Inleiding

In opdracht van Adriaans Bouwgroep B.V. heeft Ecoresult B.V. een aanvullend onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd in het plangebied: Rootakkers 9 e.o., te Stiphout. De aanleiding voor het onderzoek zijn de conclusies van een eerder uitgevoerde quickscan¹ waaruit bleek dat in het plangebied potentie aanwezig is voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Aanvullend onderzoek naar deze soortgroepen is noodzakelijk om te vast te stellen of deze soorten inderdaad aanwezig zijn en zo ja, hoe in het kader van de Wet natuurbescherming gehandeld dient te worden.

1.1 *Onderzoeksvragen*

In het onderzoek worden 5 onderzoeksvragen beantwoord:

1. Zijn er vleermuizen aanwezig?
2. Welke functie(s) heeft het object of het gebied voor vleermuizen?
3. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen behouden?
4. Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?
5. Is ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.2 *Leeswijzer*

In deze rapportage worden allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna volgt een beschrijving van de werkwijze van het onderzoek, de resultaten van het onderzoek en een effectbepaling van de geplande werkzaamheden. Aansluitend wordt beschreven welke maatregelen genomen dienen te worden negatieve effecten te voorkomen of te verminderen. Er wordt afgesloten met de conclusies en aanbevelingen.

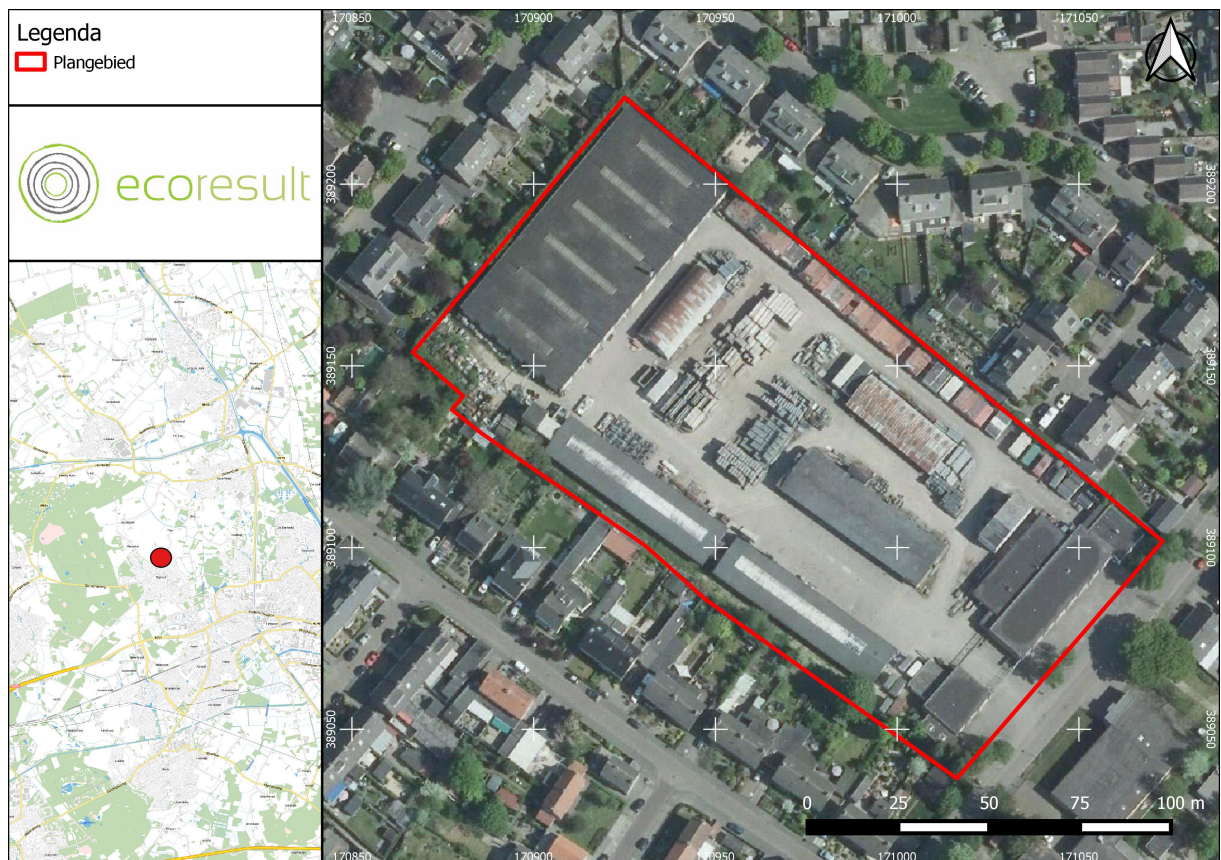
---

¹ Verhoeven, 2018.

2 Beschrijving activiteit

2.1 Algemeen

Het plangebied betreft bedrijventerrein met een aantal opstallen gelegen aan Rootakkers 9 e.o., Stiphout, gemeente Helmond, provincie Noord-Brabant (zie Afbeelding 1). Het plangebied ligt aan de noordkant van Stiphout.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd), voor de regionale ligging, zie kaartinzet linksonder. Bron: PDOK

2.2 Huidige situatie

- Het plangebied betreft een bedrijventerrein op een perceel van circa 1,7 hectare. Naast een aantal opstallen is het terrein voor het grootste deel (half)verhard en wordt gebruikt als opslagplaats van allerlei (bouw)materialen. Langs de noordoostzijde van het plangebied staan een aantal zeecontainers.
- De opstallen bestaan uit twee Romney-loodsen en een open loods met een

golfplaten dak op het centrale deel van het terrein. Deze loodsen zijn in gebruik als opslag. Verder zijn er twee stalen loodsen met een bitumen dakbedekking aan de noordwest- en zuidoostzijde van het plangebied. De overige opstallen zijn opgetrokken uit baksteen.

- De grootste van de uit baksteen opgetrokken loodsen heeft een hellend dak met een houten dakconstructie. Deze loods beslaat veruit het grootste deel van de zuidwestzijde van het plangebied. Ten noorden hiervan staat een klein vierkant stenen gebouwtje met plat dak met langs de bovenzijde van het gebouw een houten beschoeiing. In de zuidoosthoek staan een bedrijfspannende welke verhuurd wordt. Ook dit gebouw is opgetrokken uit baksteen en heeft een plat dak met langs de bovenzijde een aluminium dakstrip. Een vergelijkbaar gebouw (enkel ca. 4x zo groot) is te vinden in de (noord)oosthoek van het plangebied. Als laatste staat er nog een klein gebouwtje nabij de ingang van het terrein. Dit gebouwtje is gesitueerd tegen zuidoostelijke stalen loods.
- Het plangebied is omheind door een hek, langs dit hek ligt een groenstrook van ca. 3-5 meter breed welke regelmatig wordt gemaaid. Aan de andere zijde van het hek grenzen de tuinen van de omliggende woningen.
- Open water is in het plangebied afwezig.
- Ondergrondse ruimten zijn niet aangetroffen.
- Verlichting is aanwezig in de vorm van enkele buitenlampen.

2.3 Geplande activiteiten

De voorgenomen ontwikkelingen werkzaamheden betreffen:

- Het slopen van alle bebouwing binnen het plangebied.
- Het verwijderen van de beplanting in het gehele plangebied.
- Het realiseren van nieuwe woningen. Precieze gegevens van de nieuwe inrichting is nog niet bekend.

2.4 Planning van de werkzaamheden

De planning van de werkzaamheden is op dit moment nog niet bekend.

3 Onderzoek beschermde soorten

3.1 Werkwijze

De volgende soorten/soortgroepen zijn onderzocht:

- **Vleermuizen:** Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger) binnen het plangebied conform de condities en methodiek van het meest actuele vleermuisprotocol (Vleermuisprotocol 2017).

In Tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de het aanvullend onderzoek, de onderzoeksmomenten, weersomstandigheden en betrokken ecologisch deskundigen. Alle betrokken deskundigen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van vleermuizen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd onder goede weersomstandigheden, conform de Kennisdocumenten gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en het vleermuisprotocol 2017.

Veldbezoek	Datum	Soort	Type onderzoek	Moment	Onderzoeker	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)
1	31-05-2018	Vleermuizen	Zomerverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	21u52 – 23u52	H. van Rijswijk	20	0	2
2	02-07-2018	Vleermuizen	Zomerverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	03u23 – 05u23	J. Keyzer	22	0	2
3	02-07-2018	Vleermuizen	Zomerverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	22u05 – 00u05	L. Boon	23	0	2
4	04-09-2018	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	21u30 – 23u30	J. Keyzer	20	0	2
5	25-09-2018	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	21u00 – 23u00	J. Keyzer	10	0	1

Tabel 1: Onderzoeksmomenten vleermuisonderzoek en weergegevens gecorrigeerd met eigen waarnemingen in het veld. Bron weergegevens: <http://weergegevens.nl/>

3.2 Volledigheid onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor die soort(groep) geldende standaarden. De onderzoeksperiode voor al de betreffende soorten is optimaal. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is hieraan dan ook voldoende invulling gegeven.

Toelichting:

- Binnen de begrenzing van het plangebied zijn twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aanwezig. Deze bevinden zich in een bijgebouw in het westen van het plangebied en een gebouw aan de oostkant van het plangebied. De verblijfplaatsen bevinden zich onder de dakranden.
- Rondom het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen aanwezig. Het onderzoek richtte zich daarnaast primair op het plangebied.
- Alle overige waarnemingen betreffen waarnemingen van 1 of 2 foeragerende en/of overvliegende dieren. Het plangebied wordt slechts marginaal als foerageergebied gebruikt. De dieren maken gebruik van allerlei structuren in en rondom het plangebied. Ze maken diffuus van het gebied gebruik zonder duidelijke structuren te volgen.
- Het plangebied maakt derhalve geen essentieel deel uit van vliegroutes en is geen essentieel foerageergebied.

5 Effectbeoordeling

5.1 Vleermuizen

Door de geplande werkzaamheden, bestaande uit de sloop van de huidige bebouwing, binnen de begrenzing van het plangebied zullen de volgende verblijfplaatsen van vleermuizen verdwijnen:

Gewone dwergvleermuis

- Paarverblijfplaats: op bijgebouw aan de westzijde van het plangebied onder dakrand.
- Paarverblijfplaats: op gebouw aan oostzijde van het plangebied onder dakrand.

Soortgroep	Soort	Functie	Aantal	Locatie
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Paarverblijfplaats	1	Westzijde bijgebouw
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Paarverblijfplaats	1	Oostzijde gebouw nabij entree

Tabel 2: Verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied.

Er is hiermee sprake van overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

- *Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.*
- *Art 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.*

Ontheffing van de Wet natuurbescherming is nodig.

6 Maatregelen

Door de geplande werkzaamheden, bestaande uit de sloop van de huidige bebouwing, zullen twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis verdwijnen. Mitigerende maatregelen zijn noodzakelijk om de functionaliteit van het gebied te blijven behouden. Mitigerende maatregelen zijn:

- Binnen een afstand van 200 meter dienen er acht vervangende tijdelijke verblijfplaatsen gecreëerd te worden door middel van vleermuiskasten. De vleermuiskasten moeten op een minimale hoogte van 5 meter opgehangen te worden onder de dakrand. Daarnaast dienen de vleermuiskasten een vrije aanvliegeroute te hebben en mag er geen licht op de kasten vallen.
- Tenminste 5 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de bebouwing waar de verblijfplaatsen zijn aangetroffen ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Dit dient te gebeuren buiten de kritische periode (de kritische periode loopt van 15 juli t/m 1 november²).
- In de nieuwe situatie dienen per weg te nemen verblijfplaats tenminste vier permanente verblijfplaatsen te worden gerealiseerd binnen 200 meter van het plangebied. Dit kan het door het plaatsen van inbouwkasten in de gevels ter hoogte van de dakrand of door het realiseren van openingen in de gevel waardoor de ruimtes tussen binnen en buitenmuur bereikbaar worden.
- De mitigerende maatregelen dienen in samenspraak met de opdrachtgever verder uitgewerkt te worden en concreet te worden beschreven in een ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol dient ten alle tijden onder de betrokken bekend te zijn en op het werk aanwezig te zijn.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

In opdracht van Adriaans Bouwgroep B.V. heeft Ecoresult B.V. een aanvullend onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd in het plangebied: Rootakkers 9 e.o., te Stiphout. De aanleiding voor het onderzoek zijn de conclusies van een eerder uitgevoerde quickscan³ waaruit bleek dat in het plangebied potentie aanwezig is voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. . Aanvullend onderzoek naar deze soortgroepen is noodzakelijk om te vast te stellen of deze soorten inderdaad aanwezig zijn en zo ja, hoe in het kader van de Wet natuurbescherming gehandeld dient te worden.

De veldonderzoeken zijn uitgevoerd door ecologen van Ecoresult B.V. met aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd onder de condities en methodiek van de relevante kennisdocumenten en het Vleermuisprotocol 2017.

Gewone dwergvleermuis:

- In het plangebied bevinden zich twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis ter hoogte van een bijgebouw aan de westzijde van het plangebied en de bebouwing nabij de entree van het plangebied.
- Het plangebied maakt derhalve geen essentieel deel uit van vliegroutes en is geen essentieel foerageergebied.

Ontheffing

Ten aanzien van de gewone dwergvleermuis is ontheffing noodzakelijk ten aanzien van:

- *Art 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.*
- *Art 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.*

Mitigerende maatregelen betreffen op hoofdlijn:

- Het plaatsen van acht tijdelijke vleermuiskasten.
- Het creëren van acht permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen in de nieuwe situatie.
- Werken volgens een – nog op te stellen – ecologisch werkprotocol.

---

3 Verhoeven, 2018.

7.2 *Aanbevelingen*

7.2.1 **Natuurinclusief bouwen**

Los van de onderzoeksresultaten heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van vleermuizen en vogels in het nieuwe ontwerp als duurzame inrichtingsmaatregel. Anders gezegd: door inclusief te bouwen voor vleermuizen en vogels wordt bijvoorbeeld een (nieuw) gebouw of kunstwerk toegankelijk voor vleermuizen en vogels of blijft een potentiële vliegroute intact. Ecoresult B.V. kan u hierover adviseren en dit opnemen in het mitigatieplan en/of ontwerp.

7.2.2 **Zorgplicht**

De Wet natuurbescherming erkent de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar niet onzorgvuldig mee mogen omspringen. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht ontstaan. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt. Concreet betekent dit dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden geveerd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden geveerd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Dit houdt bijvoorbeeld in dat wanneer men in het werkterrein een egel aantreft, deze buiten het werkterrein geplaatst dient te worden of de kans moet krijgen om op eigen kracht het werkterrein te verlaten.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

Verhoeven, B., 2018. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Rootakkers 9 e.o., Stiphout. Rapportkenmerk ER20180216v02. Ecoresult B.V., Dordrecht.

8.2 *Internet*

PDOK (Publieke Dienstverlening Op Kaart)
<https://www.pdok.nl/>

Kennisdocumenten
<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Vleermuisprotocol 2017
<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>